

รายงานสถานการณ์ภัยพิบัติด้านการเกษตร

วันที่ 18 กันยายน 2569 (เวลา 15.00 น.)

1. สภาพอากาศ

1.1 ประกาศกรมอุตุนิยมวิทยา

ประกาศกรมอุตุนิยมวิทยา เรื่อง ฝนตกหนักถึงหนักมากบริเวณประเทศไทย และคลื่นลมแรงบริเวณทะเลอันดามัน (มีผลกระทบตั้งแต่วันที่ 18 - 20 กันยายน 2569) ฉบับที่ 7 ลงวันที่ 18 กันยายน 2569 เวลา 05.00 น.

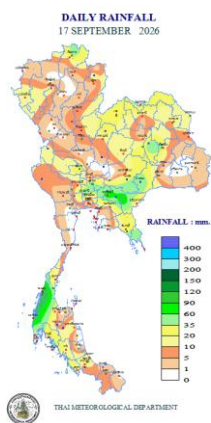
ช่วงวันที่ 18 - 20 ก.ย. 69 ประเทศไทยมีฝนตกหนักถึงหนักมากบางแห่ง โดยเริ่มมีผลกระทบในภาคเหนือ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือก่อน หลังจากนั้นภาคกลาง ภาคตะวันออก และภาคใต้จะได้รับผลกระทบในวันนี้ (วันที่ 18 ก.ย. 69)

ทั้งนี้ เนื่องจากบริเวณความกดอากาศสูงหรือมวลอากาศเย็นจากประเทศจีนจะแผ่ลงมาปกคลุมภาคเหนือตอนบน และภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ส่งผลให้ร่องมรสุมเลื่อนลงมาพาดผ่านภาคกลางตอนล่าง ภาคตะวันออก และภาคใต้ตอนบน ประกอบกับมรสุมตะวันตกเฉียงใต้พัดปกคลุมทะเลอันดามัน ประเทศไทย และอ่าวไทย มีกำลังแรงขึ้น

ขอให้ประชาชนบริเวณประเทศไทยระวังอันตรายจากฝนตกหนักถึงหนักมากและฝนที่ตกสะสม ซึ่งอาจทำให้เกิดน้ำท่วมฉับพลันและน้ำป่าไหลหลาก โดยเฉพาะพื้นที่ลาดเชิงเขาใกล้ทางน้ำไหลผ่านและพื้นที่ลุ่ม ควรหลีกเลี่ยงการเดินทางผ่านเส้นทางที่มีปัญหาน้ำท่วมซ้ำซาก โดยเฉพาะพื้นที่ลุ่มต่ำ ซึ่งอาจเกิดน้ำท่วมขังในระยะสั้นได้

ส่วนคลื่นลมบริเวณทะเลอันดามันมีกำลังค่อนข้างแรง โดยมีคลื่นสูง 2-3 เมตร บริเวณที่มีฝนฟ้าคะนองคลื่นสูงมากกว่า 3 เมตร สำหรับชาวเรือบริเวณอ่าวไทยและทะเลอันดามัน ควรเดินเรือด้วยความระมัดระวังและหลีกเลี่ยงการเดินทางในบริเวณที่มีฝนฟ้าคะนอง ส่วนเรือเล็กบริเวณทะเลอันดามันควรงดออกจากฝั่งในช่วงวันที่ 18 - 20 ก.ย. 69

1.2 ปริมาณน้ำฝน เวลา 07.00 น. วันที่ 17 ก.ย. 69 ถึง เวลา 07.00 น. วันที่ 18 ก.ย. 69

ที่	อำเภอ	จังหวัด	ปริมาณฝน (มม.)	ความรุนแรง
1	อ.เมือง	ระนอง	138.0	ฝนตกหนักมาก
2	อ.ตะกั่วป่า	พังงา	96.4	ฝนตกหนักมาก
3	อ.เมือง	ปราจีนบุรี	79.6	ฝนตกหนัก
4	อ.กบินทร์บุรี	ปราจีนบุรี	60.1	ฝนตกหนัก
5	อ.เมือง	นครนายก	55.0	ฝนตกหนัก

ฝนตกหนักมาก (>90 มม.) ฝนตกหนัก (35.1-90 มม.) ฝนตกปานกลาง (10.1-35.0 มม.) ฝนตกเล็กน้อย (0.1-10.0 มม.) ไม่มีฝน (0 มม.)
ข้อมูลจาก กรมอุตุนิยมวิทยา

2. สถานการณ์น้ำ (ข้อมูล ณ วันที่ 18 ก.ย. 69)

2.1 สภาพน้ำในอ่างเก็บน้ำ

สภาพน้ำในอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่และขนาดกลาง ปริมาณน้ำในอ่างฯ 55,014 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 72 (ปริมาณน้ำใช้การได้ 31,040 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 59) ปริมาณน้ำในอ่างฯ เทียบกับปี 2568 (59,225 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 77) น้อยกว่าปี 2568 จำนวน 4,211 ล้าน ลบ.ม. ปริมาณน้ำไหลลงอ่าง 417.18 ล้าน ลบ.ม. ปริมาณน้ำระบาย 139.30 ล้าน ลบ.ม. สามารถรับน้ำได้อีก 21,651 ล้าน ลบ.ม.

สภาพน้ำในอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ ปริมาณน้ำในอ่างฯ 51,386 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 73 (ปริมาณน้ำใช้การได้ 27,836 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 59) ปริมาณน้ำในอ่างฯ เทียบกับปี 2568 (55,117 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 78) น้อยกว่า ปี 2568 จำนวน 3,731 ล้าน ลบ.ม. ปริมาณน้ำไหลลงอ่างฯ จำนวน 333.32 ล้าน ลบ.ม. ปริมาณน้ำระบาย 91.20 ล้าน ลบ.ม. สามารถรับน้ำได้อีก 19,452 ล้าน ลบ.ม.

ภาค	ขนาดใหญ่						ขนาดกลาง						รวม						รับได้อีก
	จำนวน (แห่ง)	ความจุ ที่ รณก.	ปริมาณน้ำ				จำนวน (แห่ง)	ความจุ ที่ รณก.	ปริมาณน้ำ				จำนวน (แห่ง)	ความจุ ที่ รณก.	ปริมาณน้ำ				
			ในอ่างฯ	% รณก.	ใช้การ	% ใช้การ			ในอ่างฯ	% รณก.	ใช้การ	% ใช้การ			ในอ่างฯ	% รณก.	ใช้การ	% ใช้การ	
เหนือ	8	24,825	16,596	67	9,851	54	92	1,184	758	64	668	61	100	26,009	17,354	67	10,519	55	8,655
ตอน	12	8,368	4,600	55	2,948	44	234	2,209	1,517	69	1,341	66	246	10,577	6,117	58	4,289	49	4,461
กลาง	3	1,331	645	48	573	46	28	419	236	56	206	53	31	1,750	881	50	779	47	869
ตะวันตก	2	26,605	23,271	87	9,994	75	9	170	73	43	61	39	11	26,775	23,344	87	10,056	75	3,431
ตะวันออก	6	1,515	860	57	766	54	54	1,118	779	70	716	68	60	2,633	1,639	62	1,482	60	994
ใต้	4	8,194	5,414	66	3,704	57	44	727	266	37	212	32	48	8,922	5,680	64	3,916	55	3,242
รวม	35	70,838	51,386	72	27,836	59	461	5,828	3,628	62	3,204	59	496	76,666	55,014	72	31,040	59	21,651

(หน่วย : ล้าน ลบ.ม.)

อ่างเก็บน้ำภูมิพล สิริกิตี แคว้นน้อยฯ และป่าสักชลสิทธิ์ รวม 4 อ่างฯ มีปริมาตรน้ำในอ่างฯ 16,458 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 66 ปริมาตรน้ำใช้การได้ 9,750 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 54 ปริมาณน้ำไหลลงอ่าง 108.57 ล้าน ลบ.ม. ปริมาณน้ำระบาย 26.03 ล้าน ลบ.ม. สามารถรับน้ำได้อีก 8,324 ล้าน ลบ.ม.

อ่างเก็บน้ำ	ปริมาตรน้ำในอ่างฯ		ปริมาตรน้ำใช้การได้		ปริมาณน้ำไหลลงอ่างฯ		ปริมาณน้ำระบาย		ปริมาณน้ำรับได้อีก
	ปริมาตรน้ำ	% ความจุอ่างฯ	ปริมาตรน้ำ	% น้ำใช้การ	วันนี้	เมื่อวาน	วันนี้	เมื่อวาน	
ภูมิพล	8,053	60	4,253	44	30.77	30.67	6.00	6.00	5,409
สิริกิตี	7,357	77	4,507	68	52.06	40.53	17.00	16.95	2,153
ภูมิพล+สิริกิตี	15,410	67	8,760	54	82.83	71.20	23.00	22.95	7,562
แคว้นน้อยฯ	516	55	473	53	12.83	8.63	1.73	1.73	424
ป่าสักชลสิทธิ์	533	61	518	60	12.91	15.40	1.30	1.30	339
รวมทั้งหมด	16,458	66	9,750	54	108.57	95.23	26.03	25.98	8,324

(หน่วย : ล้าน ลบ.ม.)

อ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ที่อยู่ในเกณฑ์ น้อยกว่าร้อยละ 30 ของความจุอ่างฯ จำนวน 4 อ่างฯ ได้แก่ อ่างฯ แม่มอก (30%) อ่างฯ ลำพระเพลิง (26%) อ่างฯ ลำนางรอง (25%) และอ่างฯ กระเสียว (20%)

อ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ที่อยู่ในเกณฑ์ มากกว่าร้อยละ 80 ของความจุอ่างฯ จำนวน 6 อ่าง ได้แก่ อ่างฯ แม่งัดสมบูรณ์ชล (88%) อ่างฯ กิ่วคอหมา (82%) อ่างฯ สิรินคร (85%) อ่างฯ ศรีนครินทร์ (87%) อ่างฯ วชิราลงกรณ (89%) และอ่างฯ ขุนด่านปราการชล (89%)

2.2 สภาพน้ำท่า

แม่น้ำปิง แม่น้ำวัง แม่น้ำท่าตะเภา ปริมาณน้ำอยู่ในเกณฑ์น้อย

แม่น้ำยม แม่น้ำน่าน แม่น้ำพระสทิง แม่น้ำตาปี แม่น้ำโก-ลก ปริมาณน้ำอยู่ในเกณฑ์ปกติ

แม่น้ำมูล แม่น้ำบางปะกง ปริมาณน้ำอยู่ในเกณฑ์มาก

แม่น้ำเจ้าพระยา สถานี C.2 ปริมาณน้ำไหลผ่าน 963 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 899 ลบ.ม./วินาที) ระดับน้ำ +19.62 ม.รทก. ต่ำกว่าตลิ่ง 6.08 ม.

เขื่อนเจ้าพระยา สถานี C.13 ปริมาณน้ำไหลผ่าน 490 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 490 ลบ.ม./วินาที) ระดับน้ำเหนือเขื่อน +16.36 ม.รทก. (เมื่อวาน +16.22 ม.รทก.) ระดับน้ำท้ายเขื่อน +8.54 ม.รทก. (เมื่อวาน +8.54 ม.รทก.)

รับน้ำเข้าระบบส่งน้ำทุ่งฝั่งตะวันออก รวม 214 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 207 ลบ.ม./วินาที) โดยผ่านคลองชัยนาทป่าสัก (ปตร.มโนรมย์) 175 ลบ.ม./วินาที คลองชัยนาท-อยุธยา (ปตร.มหาราช) 36 ลบ.ม./วินาที และคลองเล็กอื่น ๆ 3 ลบ.ม./วินาที

แม่น้ำป่าสัก เขื่อนพระรามหก 170 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 82 ลบ.ม./วินาที) รับน้ำเข้าคลองระพีพัฒน์ 97 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 120 ลบ.ม./วินาที) ผ่านคลองระพีพัฒน์แยกตก (ปตร.พระศรีศิลป์) 22 ลบ.ม./วินาที และผ่านคลองระพีพัฒน์แยกใต้ (ปตร.พระศรีเสาวภาค) 51 ลบ.ม./วินาที

รับน้ำเข้าระบบส่งน้ำทุ่งฝั่งตะวันตก รวม 201 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 210 ลบ.ม./วินาที) โดยผ่านคลองมะขามเฒ่าอุทุมพร (ปตร.มะขามเฒ่า-อุทุมพร) 26 ลบ.ม./วินาที คลองมะขามเฒ่ากระเสียว (ปตร.มะขามเฒ่า-กระเสียว) 9 ลบ.ม./วินาที แม่น้ำสุพรรณ (ปตร.พลเทพ) 50 ลบ.ม./วินาที แม่น้ำน้อย (ปตร.บรมธาตุ) 70 ลบ.ม./วินาที และคลองเล็กอื่น ๆ 46 ลบ.ม./วินาที

แม่น้ำเจ้าพระยา อ.สามโคก จ.ปทุมธานี สถานี C.29B ปริมาณน้ำไหลผ่านเฉลี่ย 670 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 451 ลบ.ม./วินาที)

2.3 คุณภาพน้ำ

กรมชลประทาน ติดตามตรวจสอบและเฝ้าระวังคุณภาพน้ำ (ค่าความเค็ม) ในแม่น้ำเจ้าพระยา

แม่น้ำ	จุดเฝ้าระวัง	ค่าความเค็ม (กรัม/ลิตร)							เกณฑ์	หมายเหตุ
		12 ก.ย. 69	13 ก.ย. 69	14 ก.ย. 69	15 ก.ย. 69	16 ก.ย. 69	17 ก.ย. 69	18 ก.ย. 69		
เจ้าพระยา	ปากคลองสำแล จ.ปทุมธานี	0.13	0.14	0.14	0.15	0.15	0.14	0.13	ปกติ	- เกณฑ์เฝ้าระวัง 0.25 กรัม/ลิตร - เกณฑ์มาตรฐานในการผลิตน้ำประปา 0.50 กรัม/ลิตร
เจ้าพระยา	ทำนบกุ่มบุรี จ.นนทบุรี	0.22	0.22	0.22	0.22	0.19	0.20	0.19	ปกติ	- เกณฑ์เฝ้าระวังเพื่อการเกษตร 2.00 กรัม/ลิตร
เจ้าพระยา	ทำนบกุ่มชลประทานสามเสน กทม.	0.21	0.21	0.21	0.21	0.20	0.21	0.21	ปกติ	

ที่มา: ฝ่ายตะกอนและคุณภาพน้ำ ส่วนอุทกวิทยา สำนักบริหารจัดการน้ำและอุทกวิทยา

2.4 สถานการณ์น้ำโขง

สถานี	ระดับตลิ่ง	ระดับน้ำ 18 ส.ค. 69	+ สูงกว่าตลิ่ง - ต่ำกว่าตลิ่ง
อ.เชียงแสน จ.เชียงราย	12.80	3.12	-9.68
อ.เชียงคาน จ.เลย	16.00	8.33	-7.67
อ.เมือง จ.หนองคาย	12.20	5.78	-6.42
อ.เมือง จ.นครพนม	12.00	8.27	-3.73
อ.เมือง จ.มุกดาหาร	12.50	8.52	-3.98
อ.โขงเจียม จ.อุบลราชธานี	14.50	11.91	-2.59

หมายเหตุ ข้อมูลจาก www.dnw.go.th

3. ผลกระทบด้านการเกษตร ช่วงภัย 20 ก.พ. 69 – ปัจจุบัน (ข้อมูล ณ วันที่ 18 ก.ย. 69)

3.1 ฝนแล้ง ช่วงภัย 8 ก.ค. 69 – ปัจจุบัน

ด้านพืช ได้รับผลกระทบ 4 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดนครสวรรค์ พิจิตร เพชรบูรณ์ และอุทัยธานี เกษตรกร 13,152 ราย พื้นที่ได้รับผลกระทบ 157,464 ไร่ แบ่งเป็น ข้าว 89,986 ไร่ พืชไร่และพืชผัก 67,470 ไร่ ไม้ผล ไม้ยืนต้นและอื่นๆ 8 ไร่ สรรพพบความเสียหาย เกษตรกร 417 ราย พื้นที่ (พืชไร่และพืชผัก) 5,070 ไร่ วงเงิน 10,038,600 บาท อยู่ระหว่างช่วยเหลือ

ด้านประมง ด้านปศุสัตว์ ไม่ได้รับผลกระทบ

3.2 ภัยแล้ง ช่วงภัย 1 เม.ย. 69 – ปัจจุบัน

ด้านพืช ได้รับผลกระทบ 5 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดอุทัยธานี ฉะเชิงเทรา ประจวบคีรีขันธ์ ชุมพร และนครศรีธรรมราช เกษตรกร 4,453 ราย พื้นที่ได้รับผลกระทบ 8,646 ไร่ แบ่งเป็น ข้าว 1,112 ไร่ พืชไร่และพืชผัก 362 ไร่ ไม้ผล ไม้ยืนต้นและอื่นๆ 7,173 ไร่ สรรพพบความเสียหาย เกษตรกร 1,051 ราย พื้นที่ 2,646 ไร่ แบ่งเป็น ข้าว 879 ไร่ พืชไร่และพืชผัก 1 ไร่ ไม้ผล ไม้ยืนต้น และอื่นๆ 1,766 ไร่ วงเงิน 8,328,649 บาท ช่วยเหลือแล้ว เกษตรกร 216 ราย พื้นที่ 1,186 ไร่ วงเงิน 2,417,972 บาท

ด้านประมง ด้านปศุสัตว์ ไม่ได้รับผลกระทบ

3.3 อุทกภัย ช่วงภัย 20 ก.พ. 69 – ปัจจุบัน

ด้านพืช ได้รับผลกระทบ 28 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดกาญจนบุรี กาฬสินธุ์ ชัยนาท เชียงราย เชียงใหม่ ตราด ตาก นครพนม น่าน บึงกาฬ พะเยา พิจิตร พิษณุโลก เพชรบูรณ์ แพร่ มุกดาหาร แม่ฮ่องสอน ยโสธร ร้อยเอ็ด ลำปาง ลำพูน สกลนคร สระบุรี สุโขทัย หนองคาย อำนาจเจริญ อุดรดิตถ์ และอุบลราชธานี เกษตรกร 49,289 ราย พื้นที่ได้รับผลกระทบ 282,235 ไร่ แบ่งเป็น ข้าว 258,612 ไร่ พืชไร่และพืชผัก 20,089 ไร่ ไม้ผล ไม้ยืนต้นและอื่นๆ 3,534 ไร่ สรรพพบความเสียหาย เกษตรกร 19,040 ราย พื้นที่ 159,912 ไร่ แบ่งเป็น ข้าว 148,940 ไร่ พืชไร่และพืชผัก 10,072 ไร่ และไม้ผล ไม้ยืนต้นและอื่นๆ 997 ไร่ วงเงิน 225,128,759 บาท ช่วยเหลือแล้ว เกษตรกร 266 ราย พื้นที่ 1,100 ไร่ วงเงิน 1,680,764 บาท

ด้านประมง ได้รับผลกระทบ 12 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดเชียงราย เชียงใหม่ น่าน พะเยา เพชรบูรณ์ แม่ฮ่องสอน ลำพูน นครพนม บึงกาฬ สกลนคร หนองคาย และอุบลราชธานี เกษตรกร 2,372 ราย พื้นที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำได้รับผลกระทบ 2,430 ไร่ แบ่งเป็น บ่อปลา 2,308 ไร่ บ่อกุ้ง 122 ไร่ กระชัง 190 ตรม. **สำรวจพบความเสียหาย** เกษตรกร 2,372 ราย พื้นที่ 2,430 ไร่ แบ่งเป็น บ่อปลา 2,308 ไร่ บ่อกุ้ง 122 ไร่ กระชัง 190 ตรม. วงเงิน 12,288,181 บาท **ช่วยเหลือแล้ว** เกษตรกร 16 ราย พื้นที่ 11 ไร่ วงเงิน 50,847 บาท

ด้านปศุสัตว์ ได้รับผลกระทบ 8 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดเชียงราย เชียงใหม่ น่าน พะเยา แม่ฮ่องสอน ลำปาง นครพนม และ หนองคาย เกษตรกร 28,227 ราย สัตว์ได้รับผลกระทบ 959,409 ตัว แบ่งเป็น โค 24,681 ตัว กระบือ 6,426 ตัว สุกร 26,553 ตัว แพะ/แกะ 720 ตัว และสัตว์ปีก 901,029 ตัว แปลงหญ้าเลี้ยงสัตว์ 1,381.00 ไร่ **สำรวจพบความเสียหายแล้ว** เกษตรกร 408 ราย สัตว์ตาย/สูญหายรวม 59,466 ตัว แบ่งเป็น โค 109 ตัว กระบือ 11 ตัว สุกร 368 ตัว และสัตว์ปีก 58,978 ตัว แปลงหญ้าเลี้ยงสัตว์ 5 ไร่

3.4 วาตภัย ช่วงภัย 20 ก.พ. 69 – ปัจจุบัน

ด้านพืช ได้รับผลกระทบ 45 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดกรุงเทพมหานคร กระบี่ กาฬสินธุ์ กำแพงเพชร จันทบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ชัยนาท ชัยภูมิ เชียงใหม่ เชียงราย ตรัง ตราด ตาก นครพนม นครราชสีมา นครศรีธรรมราช น่าน บุรีรัมย์ ปทุมธานี พะเยา พิจิตร เพชรบุรี เพชรบูรณ์แพร่ มหาสารคาม แม่ฮ่องสอน ระยอง ลำปาง ลำพูน ศรีสะเกษ สกลนคร สงขลา สตูล สระแก้ว สระบุรี สิงห์บุรี สุโขทัย สุพรรณบุรี สุราษฎร์ธานี หนองคาย อุตรดิตถ์ อุทัยธานี และอุบลราชธานี เกษตรกร 6,549 ราย พื้นที่ได้รับผลกระทบ 19,495 ไร่ แบ่งเป็น ข้าว 2,576 ไร่ พืชไร่และพืชผัก 12,597 ไร่ ไม้ผล ไม้ยืนต้น และอื่นๆ 4,321 ไร่ **สำรวจพบความเสียหาย** เกษตรกร 1,899 ราย พื้นที่ 7,007 ไร่ แบ่งเป็น ข้าว 102 ไร่ พืชไร่และพืชผัก 6,015 ไร่ ไม้ผล ไม้ยืนต้นและอื่นๆ 890 ไร่ วงเงิน 15,790,471 บาท **ช่วยเหลือแล้ว** เกษตรกร 1,749 ราย พื้นที่ 6,727 ไร่ วงเงิน 14,893,815 บาท

ด้านประมง ได้รับผลกระทบ 2 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดศรีสะเกษ และอุบลราชธานี เกษตรกร 3 ราย พื้นที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำได้รับผลกระทบ (กระชัง) 104 ตรม. **สำรวจพบความเสียหาย** เกษตรกร 2 ราย พื้นที่ (กระชัง) 54 ตรม. วงเงิน 19,872 บาท **ช่วยเหลือแล้ว** เกษตรกร 2 ราย พื้นที่ 54 ตรม. วงเงิน 19,872 บาท

ด้านปศุสัตว์ ไม่ได้รับผลกระทบ

4. การให้ความช่วยเหลือเฉพาะหน้า

- **เตรียมเครื่องสูบน้ำเคลื่อนที่** เพื่อช่วยเหลือพื้นที่นาปี นาปรัง อุบโภค-บริโภค พืชไร่ และอุทกภัย ในช่วงฤดูฝน ปี 2569 จำนวน 1,914 เครื่อง ได้ติดตั้งเครื่องสูบน้ำเพื่อช่วยเหลือตามพื้นที่ประจำสัปดาห์ วันที่ 7 – 13 กันยายน 2569 งานระบายน้ำหลาก จำนวน 5 เครื่อง ในเขตจังหวัดนครปฐม นนทบุรี ฉะเชิงเทรา และชุมพร

- **เตรียมความพร้อมสนับสนุนรถยนต์บรรทุกน้ำ** รวมทั้งหมด 203 คัน ประกอบด้วย ภาคเหนือ 54 คัน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 49 คัน ภาคกลาง และภาคตะวันตก 37 คัน ภาคตะวันออก 25 คัน และภาคใต้ 38 คัน

5. สถานการณ์ศัตรูพืชระบาด (ข้อมูล ณ วันที่ 9 ก.ย. 69)

ชนิดพืช	ศัตรูพืช	สถานการณ์	การดำเนินงาน
ข้าว	1.โรคไหม้ข้าว	พื้นที่ระบาด 19 จังหวัด (เชียงใหม่ แพร่ แม่ฮ่องสอน กาฬสินธุ์ ขอนแก่น ชัยภูมิ นครพนม นครราชสีมา บุรีรัมย์ มุกดาหาร ร้อยเอ็ด สกลนคร สุรินทร์ หนองคาย อุบลราชธานี ฉะเชิงเทรา ปราจีนบุรี และ สงขลา) จำนวน 1,675.25 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 166.75 ไร่	- โรคไหม้ข้าว การใช้เมล็ดพันธุ์ในอัตราที่เหมาะสม อัตรา 15-20 กิโลกรัมต่อไร่ การใช้ปุ๋ยในอัตราที่เหมาะสม การใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มา อัตรา 1 กิโลกรัมต่อน้ำ 200 ลิตร การใช้พันธุ์ต้านทาน เช่น ปทุมธานี 1 สุพรรณบุรี 1,2 กข 41
	2. โรคขอบใบแห้ง	พื้นที่ระบาด 5 จังหวัด (เชียงราย ตาก นครราชสีมา บุรีรัมย์ และสกลนคร) จำนวน 520.00 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 293.00 ไร่	- โรคขอบใบแห้ง ใช้พันธุ์ข้าวที่ต้านทาน ไม่ควรระบายน้ำจากแปลงที่เป็นโรคไปสู่แปลงอื่น ใช้ชีวภัณฑ์ในการป้องกันการเกิดโรค เช่น เชื้อบีเอส (บาซิลลัส ซับทีลีส)
	3. เพลี้ยกระโดดหลังขาว	พื้นที่ระบาด 7 จังหวัด (เชียงใหม่ แพร่ แม่ฮ่องสอน ลำพูน ลำปาง มุกดาหาร และอุบลราชธานี) จำนวน 11,864.25 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 4,689.25 ไร่	- เพลี้ยกระโดดหลังขาว แนะนำปลูกข้าวพันธุ์ต้านทาน เมื่อตรวจพบมากกว่า 1 ตัวต่อต้น ให้ใช้น้ำออกจากแปลงนา เพื่อควบคุมระดับน้ำในนาข้าว อนุรักษ์ศัตรูธรรมชาติ เพื่อใช้ควบคุมการระบาด ไม่ใช้ปุ๋ยไนโตรเจนในปริมาณที่มากเกินไป เพราะจะทำให้ต้นข้าวอวบเหมาะแก่การเข้า

ชนิดพืช	ศัตรูพืช	สถานการณ์	การดำเนินงาน
	4. เพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล	พื้นที่ระบาด 8 จังหวัด (กำแพงเพชร เชียงใหม่ แพร่ พิจิตร เลย ชัยภูมิ สุรินทร์ และอุบลราชธานี)	ทำลาย และควบคุมระดับน้ำในนาข้าว โดยการระบายน้ำออกเป็นครั้งคราวแบบเปียกสลับแห้ง
	5. หนอนกอข้าว	จำนวน 696.25 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 605.00 ไร่ พื้นที่ระบาด 10 จังหวัด (เชียงใหม่ ตาก สุโขทัย อุทัยธานี นครราชสีมา บุรีรัมย์ มุกดาหาร ร้อยเอ็ด อุบลราชธานี และฉะเชิงเทรา)	- เพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล อนุรักษ์ศัตรูธรรมชาติ เช่น มวนเขียวตูดไข่ และแมงมุมสุนัขป่า เพื่อช่วยควบคุมการระบาด ใส่ปุ๋ยไนโตรเจนอย่างเหมาะสม ควบคุมระดับน้ำในนา ใช้วิธีเปียกสลับแห้ง และระบายน้ำออกเป็นระยะ หากพบเพลี้ยเกินระดับกำหนด ให้ใช้สารกำจัดแมลงที่เหมาะสมกับระยะการเจริญเติบโต
	6. แมลงงู	จำนวน 1,862.00 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 41.25 ไร่ พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (เพชรบูรณ์)	- หนอนกอข้าว โกลบตอซึ่งและจัดการน้ำ หลังเก็บเกี่ยวเพื่อทำลายหนอนและดักด้ ปลุกพืชหมุนเวียน เพื่อตัดวงจรชีวิตของหนอนกอข้าว ใส่ปุ๋ยไนโตรเจนอย่างเหมาะสม
	7. แมลงบัว	จำนวน 105.00 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด (ตาก แม่ฮ่องสอน เพชรบูรณ์ และหนองบัวลำภู)	ใช้แสงไฟล่อและทำลายตัวเต็มวัย เมื่อพบการระบาดรุนแรง
	8. เพลี้ยไฟ	จำนวน 276.00 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 252.00 ไร่ พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด (ตาก เชียงใหม่ และอุดรธานี)	หลีกเลี่ยงสารฆ่าแมลงชนิดเม็ด เพื่ออนุรักษ์แตนเบียนและศัตรูธรรมชาติ เมื่อพบข้าวยอดเหี่ยว 10–15% ในช่วง 3–4 สัปดาห์หลังหว่าน/ปักดำ ให้ใช้สารกำจัดแมลงชนิดพ่นน้ำตามคำแนะนำ
	9. โรคใบสีส้ม	จำนวน 225.00 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 225.00 ไร่ พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด (ร้อยเอ็ด สกลนคร และอุดรธานี)	- แมลงงู สำรวจแปลงสม่ำเสมอ เพื่อเฝ้าระวังการระบาด ไถพรวนและตากดิน 7–14 วัน เพื่อทำลายหนอนและแมลงในดิน หลีกเลี่ยงปุ๋ยคอกดิบ ควรใช้ปุ๋ยคอกที่ผ่านการหมักสมบูรณ์แล้ว ใช้เชื้อราเมตาไรเซียม อัตรา 1 กก. ต่อน้ำ 20 ลิตร ใช้สารกำจัดแมลงตามคำแนะนำของกรมวิชาการเกษตร และเลือกใช้ให้เหมาะสมกับชนิดและระยะการระบาดของสารชนิดเม็ด ควรใช้เมื่อดินมีความชื้น และควรใช้ก่อนฝนตกหรือให้น้ำทันทีหลังใช้
	10. หนู	จำนวน 125.00 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 5.00 ไร่ พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (ตาก และชัยนาท)	- แมลงบัว กำจัดวัชพืชรอบแปลงนา ก่อนตกกล้าหรือหว่านข้าว เพื่อลดแหล่งอาศัยของแมลงบัว ปรับช่วงเวลาปลูกให้เหมาะสม โดยเฉพาะพื้นที่ภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เพื่อลดความรุนแรงของการระบาดหลีกเลี่ยงการปลูกหรือปักดำถี่ ในพื้นที่ที่มีการระบาดเป็นประจำ
		จำนวน 1,464.00 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 1,464.00 ไร่	- เพลี้ยไฟ สำรวจแปลงสม่ำเสมอ และกำจัดวัชพืชในนา คั่นนา และรอบแปลง รักษาระดับน้ำ โดยเฉพาะข้าวระยะกล้า–หลังหว่าน 7 วัน ไม่ให้ข้าวขาดน้ำ เมื่อพบเพลี้ยไฟ ให้ใช้น้ำท่วมยอดข้าว 1–2 วัน และเร่งการเจริญเติบโตของต้นข้าวตามคำแนะนำใช้สารกำจัดแมลงเมื่อระบาดรุนแรง โดยพ่นเมื่อพบใบข้าวมีหนอนมากกว่า 50% ในช่วงอายุ 10–15 วันหลังหว่าน
			- โรคใบสีส้ม ใช้พันธุ์ข้าวต้านทาน เช่น กข1 และ กข3 กำจัดวัชพืชและพืชอาศัย เพื่อลดแหล่งเชื้อไวรัสและแมลงพาหะ ใช้สารกำจัดแมลงตามฉลาก โดยเลือกใช้ชนิดใดชนิดหนึ่ง และเน้นกำจัดในระยะตัวอ่อนหลีกเลี่ยงการผสมสารหลายชนิด หรือผสมร่วมกับสารกำจัดโรคพืช/วัชพืช หลีกเลี่ยงสารกลุ่มไพรีทรอยด์สังเคราะห์ เช่น ไซเฟอร์เมทริน ไซฮาโลทริน และเคลตาเมทริน
			- หนู สำรวจแปลงสม่ำเสมอ เพื่อเฝ้าระวังการระบาด ใช้วิธีกล เช่น กัดัก ขุดหนู และล่อมดหนู โดยเน้นช่วงหลังเก็บเกี่ยว จัดการสภาพแวดล้อม ลดขนาดคันนาให้เล็กกว่า 30 ซม. และกำจัดวัชพืช/กองวัสดุที่เป็นแหล่งอาศัย ใช้วิธีวิธีอนุรักษ์สัตว์ผู้ล่า เช่น นกแสก งู พังพอน และเหยี่ยว พร้อมจัดทำคอนให้นกผู้ล่า ใช้ระบบรื้อร่วมกับกักตัก (TBS) เพื่อป้องกันและดักจับหนูในพื้นที่ปลูกขนาดใหญ่

ชนิดพืช	ศัตรูพืช	สถานการณ์	การดำเนินงาน
มะพร้าว	1. ดั้วงวง	พื้นที่ระบาด 19 จังหวัด (ขอนแก่น นครราชสีมา บุรีรัมย์ สุรินทร์ กรุงเทพมหานคร ชลบุรี จันทบุรี ฉะเชิงเทรา ตราด ระยอง นครปฐม ประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี สมุทรสงคราม สมุทรสาคร ชุมพร พังงา นครศรีธรรมราช และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 721.73 ไร่ การระบาดลดลง 2.50 ไร่	- ดั้วงวง ใช้ตาข่ายดักจับดั้วงวงในระยะตัวเต็มวัยมาทำลาย ทำกองล่อโดยใช้เชื้อราเมตาไรเซียม (Metarhizium anisopliae) เพื่อกำจัดดั้วงวงในระยะหนอนและดักแด้ ใช้น้ำมันหล่อลื่นเครื่องยนต์ หรือชั้นผสมกับน้ำมันยาง ทาบริเวณแผลโคนต้นหรือลำต้นมะพร้าว เพื่อป้องกันการวางไข่ของดั้วงวงมะพร้าว
	2. หนอนหัวดำ	พื้นที่ระบาด 35 จังหวัด (เพชรบูรณ์ สุโขทัย กาฬสินธุ์ ขอนแก่น นครพนม นครราชสีมา บุรีรัมย์ สกลนคร สุรินทร์ หนองคาย อำนาจเจริญ อุตรดิตถ์ อุบลราชธานี กรุงเทพมหานคร ชัยนาท จันทบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ตราด ระยอง สมุทรปราการ นครปฐม ประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี ราชบุรี สมุทรสงคราม สมุทรสาคร กระบี่ ชุมพร นครศรีธรรมราช ปัตตานี พังงา ภูเก็ต สงขลา และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 24,713 ไร่ การระบาดลดลง 364 ไร่	- หนอนหัวดำ ปล่อยแตนเบียนบราคอน (Bracon hebetor) เพื่อควบคุมระยะหนอนของหนอนหัวดำปล่อยแตนเบียน ใช้ทริโครแกรมมา (Trichogramma sp.) เพื่อควบคุมระยะไข่ของหนอนหัวดำ และแนะนำการใช้สารเคมีอิมามิกติน เบนโซเอท (emamectin benzoate) 1.92% EC ในการป้องกันและกำจัดหนอนหัวดำ
	3. แมลงดำหนาม	พื้นที่ระบาด 22 จังหวัด (เพชรบูรณ์ นครพนม นครราชสีมา บุรีรัมย์ ชัยนาท กรุงเทพมหานคร จันทบุรี ชลบุรี ตราด ระยอง ประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี สมุทรสงคราม กระบี่ ชุมพร ตรัง พังงา นครศรีธรรมราช ภูเก็ต สงขลา สตูล และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 6,205.69 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 8.15 ไร่	- แมลงดำหนาม ปล่อยแตนเบียนอะซีโคเดส (Asecodes hipinarum) เพื่อควบคุมหนอนแมลงดำหนามมะพร้าวปล่อยแตนเบียนเตตระสตัส (Tetrastichus brontispae) เพื่อควบคุมดักแด้แมลงดำหนามมะพร้าว และอนุรักษ์ศัตรูธรรมชาติ - ไรสีขามะพร้าวจะเข้าทำลายอยู่ภายในขั้วผลมะพร้าวทำให้การพ่นสารฆ่าไร ไม่สามารถโดนตัวได้โดยตรง ดังนั้นการป้องกันกำจัดให้เน้นพ่นสารฆ่าไรในระยะมะพร้าวติดจั่นจนถึงระยะผลขนาดเล็กห่างกันประมาณ 1 สัปดาห์ ซึ่งเป็นระยะที่ไรสีขามะพร้าวเข้าทำลาย ควรใช้สารเคมีตามคำแนะนำของกรมวิชาการเกษตร
	4. ไรสีขามะพร้าว	พื้นที่ระบาด 19 จังหวัด (กำแพงเพชร นครพนม บุรีรัมย์ นครราชสีมา กรุงเทพมหานคร ชัยนาท จันทบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ตราด สมุทรปราการ นครปฐม ประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี สมุทรสงคราม สมุทรสาคร ชุมพร นครศรีธรรมราช และสงขลา) จำนวน 1,083.35 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 13.05 ไร่	- ดั้วแรด ใช้เชื้อราเมตาไรเซียมผสมกับปุ๋ยคอกและมะพร้าวสับ ในการกำจัดดั้วแรดในระยะหนอนและดักแด้ ใช้กับดักฟีโรโมนเพื่อล่อดั้วแรดในระยะตัวเต็มวัยมาทำลาย และแนะนำการใช้สารเคมีกำจัดเมื่อพบการระบาดรุนแรง
	5. ดั้วแรด	พื้นที่ระบาด 31 จังหวัด (เพชรบูรณ์ ขอนแก่น นครราชสีมา บุรีรัมย์ มหาสารคาม สุรินทร์ อุบลราชธานี กรุงเทพมหานคร จันทบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ตราด ระยอง สมุทรปราการ นครปฐม ประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี ราชบุรี สมุทรสงคราม สมุทรสาคร กระบี่ ชุมพร ตรัง นครศรีธรรมราช นราธิวาส พังงา ภูเก็ต ระนอง สงขลา สตูล และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 6,346.89 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 8.65 ไร่	
ปาล์ม น้ำมัน	1. หนอนปลอกเล็ก	พื้นที่ระบาด 7 จังหวัด (นครราชสีมา ชลบุรี กระบี่ ชุมพร นครศรีธรรมราช พังงา และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 589.30 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 4.50 ไร่	- หนอนปลอกเล็ก ตัดทางใบที่ถูกหนอนปลอกเล็กกัดกินมาเผาทำลายทิ้งนอกแปลง แนะนำพ่นเชื้อบีที (Bacillus thuringiensis) อัตรา 100 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร ผสมสารจับใบ 5 มิลลิลิตร พ่นให้ทั่วบริเวณได้
	2. หนอนหัวดำ	พื้นที่ระบาด 5 จังหวัด (สกลนคร จันทบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี และนครศรีธรรมราช) จำนวน 242.75 ไร่ การระบาดคงที่	- หนอนหัวดำ ตัดทางใบและเก็บซากพืชที่ถูกทำลายแล้วนำไปเผาทันที เพื่อไม่ให้เป็นแหล่งแพร่พันธุ์ และปล่อยแตนเบียนบราคอน (Bracon hebetor) เพื่อควบคุมระยะหนอนของหนอนหัวดำ
	3. ดั้วแรด	พื้นที่ระบาด 12 จังหวัด (จันทบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ระยอง กระบี่ ชุมพร ตรัง นครศรีธรรมราช พังงา สงขลา สตูล และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 1,169.35 ไร่ การระบาดลดลง 30.75 ไร่	- ดั้วแรด ใช้กับดักฟีโรโมนล่อดั้วแรดในระยะตัวเต็มวัยมาทำลาย และทำกองล่อโดยใช้เชื้อราเมตาไรเซียม (Metarhizium anisopliae) อัตรา 800 กรัมต่อกองล่อผสมกับปุ๋ยคอกและมะพร้าวสับ เพื่อกำจัดดั้วแรดในระยะหนอนและดักแด้
	4. ดั้วงูหลาบ	พื้นที่ระบาด 10 จังหวัด (จันทบุรี ตราด กระบี่ ชุมพร ตรัง นครศรีธรรมราช นราธิวาส สงขลา สตูล และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 498.75 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 75.50 ไร่	

ชนิดพืช	ศัตรูพืช	สถานการณ์	การดำเนินงาน
	5. โรคลำต้นเน่า 6. โรคทะลายเน่า 7. โรคใบจุด 8. โรคใบจุดสาหร่าย	พื้นที่ระบาด 12 จังหวัด (จันทบุรี ชลบุรี ระยอง ประจวบคีรีขันธ์ กระบี่ ชุมพร ตรัง นครศรีธรรมราช พังงา สงขลา สตูล และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 11,195.68 ไร่ <u>การระบาดลดลง</u> 12.67 ไร่ พื้นที่ระบาด 6 จังหวัด (ตราด ชุมพร กระบี่ นครศรีธรรมราช ยะลา และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 1,108.25 ไร่ <u>การระบาดลดลง</u> 0.50 ไร่ พื้นที่ระบาด 6 จังหวัด (ชุมพร นครศรีธรรมราช นราธิวาส ยะลา สงขลา และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 123 ไร่ <u>การระบาดคงที่</u> พื้นที่ระบาด 7 จังหวัด (กระบี่ ชุมพร ตรัง นราธิวาส นครศรีธรรมราช ยะลา และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 3,898.79 ไร่ <u>การระบาดลดลง</u> 2.00 ไร่	- ดับงูหลาบ ทำความสะอาดบริเวณคอปาล์มน้ำมัน และบริเวณโคนทางใบอย่างสม่ำเสมอ และแนะนำเกษตรกรให้ใช้สารฆ่าแมลงประเภท Carbaryl เช่น เซฟวิน (Sevin) 85% WP หรือคาร์โบซัลแฟน (carbosulfan) 20% EC ในการกำจัดตัวงูหลาบ - โรคลำต้นเน่า ใช้เชื้อไตรโคเดอร์มาหรือฉีดพ่นบริเวณรอบโคนต้นและโดยรอบอย่างสม่ำเสมอ ใส่ปุ๋ยอินทรีย์ผสมกับเชื้อไตรโคเดอร์มาเพื่อบำรุงดินปาล์มน้ำมันให้แข็งแรง - โรคทะลายเน่า ตัดแต่งทางใบปาล์มน้ำมันช่อดอกที่ฝ่อ และทะลายที่พบเป็นโรคนำออกไปเผาทำลายทิ้งนอกแปลง และทำความสะอาดสวนกำจัดวัชพืช เพื่อให้มีอากาศถ่ายเท - โรคใบจุด กำจัดวัชพืชบริเวณรอบสวนปาล์มน้ำมันให้สะอาดอย่างสม่ำเสมอ ลดการใช้ปุ๋ยไนโตรเจนเมื่อพบการแพร่ระบาดของโรคใบจุด และแยกต้นกล้าที่เป็นโรคใบจุดออกจากแปลงตัดแต่งใบที่เป็นโรคใบจุดนำออกไปเผาทำลาย - โรคใบจุดสาหร่าย ตัดทางใบที่เป็นโรคใบจุดสาหร่าย นำไปเผาทำลายทิ้งนอกแปลง เพื่อไม่ให้เกิดการแพร่ของสปอร์ไปยังต้นอื่น และแนะนำให้ใช้สารเคมีคอปเปอร์ออกซิคลอไรด์ (copper oxychloride) 85% WP เมื่อพบการระบาดรุนแรง
ยางพารา	1. โรคครากขาว 2. โรคใบร่วงชนิดใหม่ของยางพารา 3. โรคใบร่วงยางพารา 4. โรคหน้ำยางแห้ง 5. โรคใบจุดนูน 6. โรคคราแป้ง	พื้นที่ระบาด 7 จังหวัด (ตราด กระบี่ ชุมพร ตรัง สงขลา นครศรีธรรมราช และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 1,359.35 ไร่ <u>การระบาดลดลง</u> 1.00 ไร่ พื้นที่ระบาด 19 จังหวัด (น่าน เพชรบูรณ์ สุโขทัย นครพนม บึงกาฬ เลย หนองคาย อุดรธานี กระบี่ ประจวบคีรีขันธ์ ชุมพร นครศรีธรรมราช นราธิวาส ปัตตานี พังงา ยะลา สงขลา สตูล และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 919,508.95 ไร่ <u>การระบาดลดลง</u> 69,657.01 ไร่ พื้นที่ระบาด 8 จังหวัด (สุโขทัย หนองคาย ตราด ชุมพร นครศรีธรรมราช พังงา ระนอง และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 1,465.00 ไร่ <u>การระบาดลดลง</u> 0.25 ไร่ พื้นที่ระบาด 7 จังหวัด (สกลนคร ตราด กระบี่ ชุมพร ตรัง นครศรีธรรมราช และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 5,056.71 ไร่ <u>การระบาดคงที่</u> พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (หนองคาย) จำนวน 1,790.50 ไร่ <u>การระบาดคงที่</u> พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด (สกลนคร ตรัง และสตูล) จำนวน 79.56 ไร่ <u>การระบาดลดลง</u> 2.00 ไร่	- คำแนะนำวิธีการป้องกันกำจัดโรคครากขาว โดยการขุดคูล้อมบริเวณต้นที่เป็นโรคขนาดคูกว้าง 30 ซม. ลึก 60 ซม. ไปทางหัวและท้ายในแถวเดียวกันข้างละ 2 ต้น - ส่งเสริมให้เกษตรกรใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มา - หากพบการระบาดของโรคใบร่วงชนิดใหม่ของยางพารา รุนแรง ใช้สารเคมีป้องกันกำจัดเชื้อรา - เมื่อสังเกตพบความผิดปกติในการให้น้ำยางของต้นยาง ควรหยุดกรีด 3-6 เดือน แล้วบำรุงใส่ปุ๋ยต้นยาง หรือจนกระทั่งน้ำยางไหลเป็นปกติเมื่อทำการทดสอบ - เมื่อพบอาการโรคเป็นรอยปุ่มเพียงเล็กน้อย ใช้สารเคมีป้องกันกำจัดเชื้อราทาบริเวณที่ถูกทำลาย เพื่อรักษาโรค - เมื่อสังเกตพบความผิดปกติในการให้น้ำยางของต้นยาง เช่น ต้นยางไหลนานผิดปกติและน้ำยางจางลง หรือน้ำยางหยุดไหลเร็ว หรือน้ำยางหยุดไหลเป็นช่วง ๆ บนหน้ากรีด ควรหยุดกรีด 3 - 6 เดือน แล้วบำรุงใส่ปุ๋ยต้นยาง - ใส่ปุ๋ยเคมีในช่วงปลายฤดูฝนตามคำแนะนำ เพื่อให้ใบที่ผลิออกมาใหม่สมบูรณ์และแก่เร็ว พ้นระยะอ่อนแอต่อการเข้าทำลายของเชื้อ
กาแฟ	1. โรคใบจุดตากบ 2. หนอนเจาะกิ่ง 3. มอดเจาะผลกาแฟ 4. หู	พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (เชียงใหม่ และเพชรบูรณ์) จำนวน 134.60 ไร่ <u>การระบาดคงที่</u> พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (เชียงใหม่ และตาก) จำนวน 157.50 ไร่ <u>การระบาดลดลง</u> 3.00 ไร่ พื้นที่ระบาด 5 จังหวัด (เชียงใหม่ เพชรบูรณ์ ตาก น่าน และแม่ฮ่องสอน) จำนวน 928.48 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น</u> 5.98 ไร่ พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (ตาก) จำนวน 162.00 ไร่ <u>การระบาดคงที่</u>	- หากพบการเข้าทำลายของหนอนกาแฟสีแดง/หนอนเจาะกิ่ง ให้ตัดกิ่งและลำต้นออกไปเผาทำลายนอกแปลง และฉีดพ่นสารฆ่าแมลงเพนิโตรโซน - วางกับดักสารล่อมอดเจาะผลกาแฟ (เมทิลแอลกอฮอล์ : เอทิลแอลกอฮอล์ อัตรา 1 : 1) เต็มสารล่อทุก ๆ 2 สัปดาห์ ใช้เชื้อราชีวเวอเรีย DOA B18 ผสมสารจับใบฉีดพ่นอย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง
มันสำปะหลัง	1. โรคใบด่างมันสำปะหลัง	พื้นที่ระบาด 38 จังหวัด (กำแพงเพชร ตาก นครสวรรค์ พิจิตร เพชรบูรณ์ สุโขทัย อุทัยธานี อุดรดิตถ์ กาฬสินธุ์ ขอนแก่น ชัยภูมิ นครพนม นครราชสีมา บุรีรัมย์ มหาสารคาม มุกดาหาร ยโสธร ร้อยเอ็ด ศรีสะเกษ	- โรคใบด่างมันสำปะหลัง ปลูกลำต้นที่ปลอดโรคและสะอาด ได้แก่ พันธุ์ระยะ 72 เกษตรศาสตร์ 50 และหัวยาง 60 และพันธุ์ต้านทานโรคใบด่าง ได้แก่ อิทิ 1 อิทิ 2 อิทิ 3 หรือพันธุ์อื่น ๆ ที่หน่วยงานวิชาการรับรอง กำจัดแมลง

ชนิดพืช	ศัตรูพืช	สถานการณ์	การดำเนินงาน
	2. เพลี้ยแป้ง มันสำปะหลัง 3. โรคพุ่มแจ้ 4. โรแดงมันสำปะหลัง 5. เพลี้ยหอยเกล็ด 6. โรคโคนเน่าหัวเน่า 7. หนู 8. หนอนแมลงวัน	สกลนคร สุรินทร์ หนองบัวลำภู อำนาจเจริญ อุดรธานี อุบลราชธานี ชัยนาท ลพบุรี สระบุรี จันทบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ปราจีนบุรี ระยอง สระแก้ว กาญจนบุรี เพชรบุรี ราชบุรี และสุพรรณบุรี) จำนวน 813,019.99 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น</u> 6,923.24 ไร่ พื้นที่ระบาด 12 จังหวัด (ขอนแก่น นครราชสีมา บุรีรัมย์ ยโสธร สกลนคร หนองคาย อุบลราชธานี สระบุรี จันทบุรี ชลบุรี สระแก้ว และกาญจนบุรี) จำนวน 3,580.75 ไร่ <u>การระบาดคงที่</u> พื้นที่ระบาด 14 จังหวัด (กำแพงเพชร เพชรบูรณ์ อุทัยธานี กาฬสินธุ์ ชัยภูมิ สกลนคร อุดรธานี สระบุรี จันทบุรี ชลบุรี ระยอง สระแก้ว กาญจนบุรี และราชบุรี) จำนวน 5,788.02 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น</u> 75.02 ไร่ พื้นที่ระบาด 14 จังหวัด (กำแพงเพชร ตาก สุโขทัย อุดรธานี ขอนแก่น นครราชสีมา บุรีรัมย์ มหาสารคาม ยโสธร สกลนคร สุรินทร์ หนองคาย ชลบุรี และกาญจนบุรี) จำนวน 12,654.00 ไร่ <u>การระบาดลดลง</u> 206.00 ไร่ พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด (ยโสธร สกลนคร และจันทบุรี) จำนวน 522.25 ไร่ <u>การระบาดลดลง</u> 1.00 ไร่ พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (มุกดาหาร และสระแก้ว) จำนวน 840.00 ไร่ <u>พื้นที่ระบาดคงที่</u> พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (ตาก) จำนวน 623.00 ไร่ <u>พื้นที่ระบาดคงที่</u> พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (เพชรบูรณ์) จำนวน 2.00 ไร่ <u>พื้นที่ระบาดคงที่</u>	หริวข้าวยาสูบพาหนะนำโรค โดยการอนุรักษศัตรูธรรมชาติของแมลงหริวข้าวยาสูบ ได้แก่ แมลงช้างปีกใส ตัวงเด๋ตัวห้า หรือ ฟันสารกำจัดแมลง imidacloprid 70% WG และเฝ้าระวังการระบาดของไวรัสใบด่างในพืชอาศัยอื่นๆ - เพลี้ยแป้งมันสำปะหลัง ไกลและพรวนดิน เพื่อลดปริมาณของเพลี้ยแป้งมันสำปะหลังที่อยู่ในดิน และควบคุมโดยใช้ศัตรูธรรมชาติ ได้แก่ แมลงช้างปีกใส และแตนเบียนเพลี้ยแป้งมันสำปะหลังสีชมพู และแนะนำการใช้สารฆ่าแมลงเฉพาะจุดเมื่อพบเพลี้ยแป้งมันสำปะหลัง - โรคพุ่มแจ้ แนะนำให้ใช้ท่อนพันธุ์หรือต้นพันธุ์มันสำปะหลังที่ปลอดโรค กำจัดวัชพืชที่เป็นแหล่งพักเชื้อหรือเป็นที่อาศัยของแมลงพาหนะนำโรคในแปลง เช่น ต้นสาบม่วง หลีกเลี้ยง การขนย้ายท่อนพันธุ์ - โรแดง แก้ไขโดยการอนุรักษศัตรูธรรมชาติของโรแดง เช่น ตัวงเด๋ตัวห้า ตัวงเด๋ตัวแปด และไรตัวห้า หลีกเลี้ยงการปลูกมันสำปะหลังในช่วงฤดูแล้ง หรือฝนทิ้งช่วงเป็นระยะเวลานาน เมื่อพบการเข้าทำลายของโรแดงควรเก็บทิ้งหรือทำลาย เพื่อลดการเพิ่มปริมาณของโรแดง ในสภาพที่เหมาะสมอาจเกิดการระบาดขึ้นอย่างรวดเร็ว พร้อมทั้งแนะนำการใช้สารฆ่าแมลงเมื่อพบอาการ - เพลี้ยหอยเกล็ด หมั่นสำรวจแปลงสม่ำเสมอ เมื่อพบการระบาดให้ถอนและเก็บต้นมันสำปะหลังนำไปทำลายทิ้งนอกแปลงปลูก จากนั้นให้ฉีดพ่นด้วยสารฆ่าแมลง ให้ฉีดพ่นเฉพาะในจุดที่พบเพลี้ยหอยเกล็ดเข้าทำลาย - โรคโคนเน่าหัวเน่า หมั่นสำรวจแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอ เมื่อพบต้นที่แสดงอาการของโรคให้ถอนและนำไปทำลายนอกแปลงปลูก แล้วโรยปูนขาวหรือราดด้วยสารเมทาแลกซิล 25% WP อัตรา 20-50 กรัม หรือฟอสฟิอิลอะลูมิเนียม 80% WP อัตรา 50 กรัม โดยเลือกใช้สารชนิดใดชนิดหนึ่งผสมน้ำ 20 ลิตร ราดบริเวณที่ถอนและโดยรอบห่างออกไปประมาณ 1 เมตร
ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	1. หนอนกระทู้ข้าวโพดลายจุด (fall armyworm) 2. หนู 3. หนอนแมลงวัน	พื้นที่ระบาด 10 จังหวัด (กำแพงเพชร เชียงใหม่ เพชรบูรณ์ อุดรธานี ขอนแก่น นครราชสีมา จันทบุรี ชลบุรี ยะลา และสตูล) จำนวน 2,563.25 ไร่ <u>การระบาดลดลง</u> 31.00 ไร่ พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด (กำแพงเพชร ตาก และแพร่) จำนวน 21,717.00 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น</u> 700.00 ไร่ พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (เพชรบูรณ์) จำนวน 394.00 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น</u> 3.00 ไร่	- ควบคุมการระบาดของหนอนกระทู้ข้าวโพดลายจุด (FAW) แนะนำเกษตรกรหมั่นสำรวจแปลงอย่างสม่ำเสมอ เก็บกลุ่มไข่หรือตัวหนอนทำลายทิ้งนอกแปลง - หนอนด้วงกินราก ไกลพรวนดินหลายครั้งก่อนปลูก และตากดิน 7-14 วัน เพื่อพลิกไข่หนอนและดักด้วงขึ้นสู่ผิวดิน ใช้เชื้อราเมตาไรเซียม อัตราเชื้อสด 10 กิโลกรัมต่อน้ำ 20 ลิตร พ่นหรือราดบริเวณโคนต้นและหน้าดินเพื่อควบคุมหนอนใต้ดิน ใช้สารเคมีกำจัดแมลง เนื่องจากหนอนด้วงอาศัยและกัดกินรากอยู่ใต้ดิน ให้ราดหรือพ่นสารลงบริเวณโคนต้นให้ตรงแนวราก เพื่อให้สารซึมลงสู่ดินและสัมผัสกับหนอนได้โดยตรง
สับปะรด	1. โรคเหี่ยว	พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด (ประจวบคีรีขันธ์ ตรัง และราชบุรี) จำนวน 204.50 ไร่ <u>การระบาดลดลง</u> 2.00 ไร่	- ทำความสะอาดแปลง การเตรียมดิน ควรตัดต้นและป็นตอเก่าสับปะรดทิ้งไว้ 2-3 เดือน พร้อมทั้งเก็บซากต้นสับปะรดทำลาย
อ้อย	1. หนอนกออ้อย	พื้นที่ระบาด 9 จังหวัด (พิจิตร สุโขทัย กาฬสินธุ์ ชัยภูมิ นครราชสีมา บุรีรัมย์ อุดรธานี ชัยนาท และชลบุรี) จำนวน 1,162.38 ไร่ <u>การระบาดลดลง</u> 35.00 ไร่	- หนอนกออ้อย ควรให้น้ำเพื่อให้อ้อยแตกหน่อชดเชยปล่อยแตนเบียนไข่ไตรโครแกรมมา อัตรา 30,000 ตัว/ไร่/ครั้ง - ใช้ส่วนขยายพันธุ์ที่ปราศจากโรค เช่น ต้นจากการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ หรือท่อนพันธุ์จากแหล่งปลูกที่ไม่มีการเกิดโรคใบขาว หมั่นตรวจกำจัดวัชพืชในแปลงและรอบแปลงปลูก

ชนิดพืช	ศัตรูพืช	สถานการณ์	การดำเนินงาน
	2. โรคใบขาวอ้อย 3. โรคเส้ดำ 4. แมลงหี้ยขาว 5. หนอนแมลงวัน	พื้นที่ระบาด 9 จังหวัด (กาฬสินธุ์ ขอนแก่น ชัยภูมิ นครราชสีมา บุรีรัมย์ มหาสารคาม อำนาจเจริญ อุดรธานี และชลบุรี) จำนวน 15,149.74 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น</u> 51.00 ไร่ พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (สุโขทัย และอุทัยธานี) จำนวน 356.00 ไร่ <u>การระบาดลดลง</u> 210.00 ไร่ พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด (นครสวรรค์ พิจิตร และ เพชรบูรณ์) จำนวน 47,221.00 ไร่ <u>การระบาดคงที่</u> พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (เพชรบูรณ์) จำนวน 230.00 ไร่ <u>การระบาดคงที่</u>	- โรคเส้ดำ ใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มา อัตรา 1 กิโลกรัม ต่อน้ำ 20 ลิตร ผสมสารจับใบและฉีดพ่นในเวลาเย็น - แมลงหี้ยขาว หมั่นสำรวจแปลงอย่างสม่ำเสมอ หากพบตัวเต็มวัยจำนวนมาก ใช้กับดักแสงไฟล่อตัวเต็มวัยมาทำลาย เพื่อช่วยลดการระบาด อนุรักษ์แมลงศัตรูธรรมชาติ เมื่อเริ่มพบการระบาด ให้พ่นเชื้อราบีวเวอเรีย อัตรา 250 กรัม ผสมน้ำ 20 ลิตร พ่นในช่วงอากาศเย็นหรือความชื้นสัมพัทธ์สูง - หนอนแมลงวัน เภทรวนดินหลายๆ ครั้งในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ถึงมีนาคมก่อนเริ่มปลูกพืช เพื่อทำลายไข่ ตัวหนอน และดักแด้ที่อยู่ในดิน การปลูกพืชหมุนเวียน ให้พักแปลง และปลูกพืชชนิดอื่นหมุนเวียน
ทุเรียน	1. เพลี้ยแป้ง 2. เพลี้ยไฟ 3. เพลี้ยไก่แจ้ 4. หนอนเจาะผล 5. เพลี้ยหอยเกล็ด 6. ไรแดง 7. โรครากเน่าโคนเน่า 8. โรคใบติดหรือใบไหม้ 9. โรคใบจุดสาหร่าย 10. เพลี้ยจักจั่นฝอย	พื้นที่ระบาด 10 จังหวัด (ตาก จันทบุรี ตราด กระบี่ ชุมพร ตรัง นครศรีธรรมราช ยะลา สตูล และ สุราษฎร์ธานี) จำนวน 414.20 ไร่ <u>การระบาดคงที่</u> พื้นที่ระบาด 10 จังหวัด (จันทบุรี ตราด ระยอง กระบี่ ชุมพร นครศรีธรรมราช พังงา ยะลา สตูล และ สุราษฎร์ธานี) จำนวน 773.25 ไร่ <u>การระบาดลดลง</u> 12.25 ไร่ พื้นที่ระบาด 12 จังหวัด (จันทบุรี ตราด ระยอง กระบี่ ชุมพร ตรัง นครศรีธรรมราช นราธิวาส พังงา ยะลา สงขลา และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 1,180.50 ไร่ <u>การระบาดลดลง</u> 39.50 ไร่ พื้นที่ระบาด 6 จังหวัด (กระบี่ ชุมพร นราธิวาส ยะลา สงขลา และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 84.22 ไร่ <u>การระบาดลดลง</u> 8.50 ไร่ พื้นที่ระบาด 10 จังหวัด (จันทบุรี ตราด กระบี่ ชุมพร นครศรีธรรมราช นราธิวาส พังงา ยะลา สุราษฎร์ธานี และสงขลา) จำนวน 462.17 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น</u> 20.00 ไร่ พื้นที่ระบาด 8 จังหวัด (จันทบุรี ตราด กระบี่ ชุมพร นครศรีธรรมราช นราธิวาส ยะลา และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 624.00 ไร่ <u>การระบาดคงที่</u> พื้นที่ระบาด 20 จังหวัด (ตาก นนทบุรี จันทบุรี ตราด ระยอง ประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี กระบี่ ชุมพร ตรัง นครศรีธรรมราช นราธิวาส ปัตตานี พังงา ภูเก็ต ยะลา ระนอง สงขลา สตูล และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 4,880.66 ไร่ <u>การระบาดลดลง</u> 73.10 ไร่ พื้นที่ระบาด 13 จังหวัด (ตาก นครราชสีมา จันทบุรี ตราด ปราจีนบุรี ชุมพร นครศรีธรรมราช นราธิวาส พังงา ยะลา ระนอง สงขลา และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 2,080.64 ไร่ <u>การระบาดลดลง</u> 247.25 ไร่ พื้นที่ระบาด 13 จังหวัด (ตาก นครราชสีมา จันทบุรี ตราด กระบี่ ชุมพร ตรัง นครศรีธรรมราช นราธิวาส ยะลา สงขลา สตูล และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 1,294.75 ไร่ <u>การระบาดลดลง</u> 47.25 ไร่ พื้นที่ระบาด 9 จังหวัด (นครราชสีมา จันทบุรี ตราด ระยอง กระบี่ ชุมพร นครศรีธรรมราช ยะลา และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 1,420.50 ไร่ <u>การระบาดลดลง</u> 26.75 ไร่	- เมื่อพบระบาดเพลี้ยแป้งเพียงเล็กน้อยให้ตัดหรือเด็ดส่วนที่ถูกทำลายไปทิ้งนอกแปลง สารฆ่าแมลงที่ได้ผลในการควบคุมเพลี้ยแป้ง คือ คาร์บาริล อัตรา 50 กรัม/น้ำ 20 ลิตร โดยพ่นสารเฉพาะต้นที่พบเพลี้ยแป้งทำลาย - เมื่อพบเพลี้ยไฟระบาดรุนแรงให้ใช้สารกำจัดแมลง ได้แก่ อิมิดาโคลพริด พิโปรนิล หรือคาร์โบซัลแฟน เลือกใช้สารผสมน้ำ 20 ลิตร - เมื่อพบเพลี้ยไก่แจ้ระบาดรุนแรงให้ใช้สารกำจัดแมลง ได้แก่ ไทอามีทอกแซม/แลมบ์ดา-ไซฮาโลทริน ไทอามีทอกแซม อิมิดาโคลพริด หรือไดโนทีฟูแรน โดยเลือกใช้สารผสมน้ำ 20 ลิตร พ่นทุก 7-10 วัน ในช่วงระยะแตกใบอ่อน - เมื่อพบไรแดงทุเรียนหรือไรแดงแอฟริกันระบาดรุนแรงให้ใช้สารกำจัดแมลง ได้แก่ ไพโรพาร์เกด อัตรา 30 กรัม อะมิทาส อัตรา 30 มล. หรือเฮกซีไทอะซอกซ็อกซ์อัตรา 40 มล. - โรครากเน่าโคนเน่า แนะนำให้ใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มา - เมื่อพบการระบาดโรคใบติดหรือใบไหม้มากควรพ่นสารป้องกันกำจัดโรคพืช เช่น เฮกซะโคนาโซล อัตรา 20 กรัม คอปเปอร์ออกไซด์คลอไรด์ อัตรา 30-50 กรัม เป็นต้น เลือกใช้สารชนิดใดชนิดหนึ่งพ่นทุก 7-10 วัน โดยพ่นที่ใบ - เมื่อเริ่มพบอาการของโรคใบจุดสาหร่ายให้ตัดใบ หรือส่วนที่เป็นโรคนำไปทำลาย หากโรครยังคงระบาดพ่นด้วยสารป้องกันกำจัดโรคพืช - หากพบเพลี้ยหอยเกล็ดในปริมาณน้อยบนใบใช้น้ำผสมไวต์ดอยล์ อัตรา 20 มล./น้ำ 20 ลิตร พ่นให้ทั่วเมื่อระบาดรุนแรงให้ใช้สารกำจัดแมลงพ่นเฉพาะต้นที่พบ - เมื่อพบการเข้าทำลายของเพลี้ยจักจั่นฝอยระบาดรุนแรงให้ใช้สารกำจัดแมลง เช่น คาร์โบซัลแฟน อัตรา 50 มล. หรือไซเพอร์เมทริน/ไพฟาโลน อัตรา 40 มล. เป็นต้น โดยเลือกใช้สารชนิดใดชนิดหนึ่งผสมน้ำ 20 ลิตร พ่นทุก 7-10 วัน - เมื่อพบคราบราสีดำ พ่นด้วยน้ำเปล่าล้างคราบราสีดำ และสารเหนียวที่แมลงปากดูดขับถ่ายไว้ เพื่อลดปริมาณเชื้อสาเหตุโรค และกำจัดวัชพืชในแปลง - ในฤดูฝนหมั่นสำรวจแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอ หากพบอาการของโรคราที่กิ่งให้ตัดและนำไปทำลายนอกแปลง และใช้สารป้องกันกำจัดโรคพืช คอปเปอร์ออกไซด์คลอไรด์ ผสมน้ำขึ้นๆ ทาบริเวณแผลที่ตัด - ห่อผลเพื่อป้องกันหนอนเจาะด้วยถุงพลาสติกสีขาวขุ่น เเจาะรูที่บริเวณขอบล่างเพื่อให้หยดน้ำระบายออก และกำจัดด้วยวิธีผสมผสาน โดยการพ่นสารฆ่าแมลง แลมบ์ดา-ไซฮาโลทริน

ชนิดพืช	ศัตรูพืช	สถานการณ์	การดำเนินงาน
	11. โรคราดำ 12. โรคราสีชมพู 13. มอดเจาะลำต้น ทุเรียน 14. หนอนกินใบทุเรียน 15. โรคกิ่งแห้งทุเรียน 16. โรคแอนแทรคโนส 17. หนอนเจาะเมล็ด 18. โรคผลเน่าทุเรียน	พื้นที่ระบาด 7 จังหวัด (จันทบุรี ชุมพร พังงา สตูล นครศรีธรรมราช ยะลา และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 403 ไร่ การระบาดลดลง 68 ไร่ พื้นที่ระบาด 5 จังหวัด (จันทบุรี นครศรีธรรมราช ตราด ชุมพร และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 248.50 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 63.00 ไร่ พื้นที่ระบาด 7 จังหวัด (จันทบุรี ตราด ชุมพร นราธิวาส ยะลา สงขลา และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 278.75 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 6.00 ไร่ พื้นที่ระบาด 5 จังหวัด (สุรินทร์ จันทบุรี ระยอง ชุมพร และตราด) จำนวน 275.25 ไร่ การระบาดลดลง 7.00 ไร่ พื้นที่ระบาด 11 จังหวัด (สกลนคร จันทบุรี ตราด ปราจีนบุรี ระยอง ชุมพร นราธิวาส พังงา ยะลา สงขลา และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 599.85 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 7.25 ไร่ พื้นที่ระบาด 5 จังหวัด (เพชรบูรณ์ จันทบุรี ชุมพร ตรัง และยะลา) จำนวน 557.60 ไร่ การระบาดลดลง 0.15 ไร่ พื้นที่ระบาด 5 จังหวัด (สระบุรี กระบี่ นราธิวาส นครศรีธรรมราช และยะลา) จำนวน 92.60 ไร่ การระบาดลดลง 31.00 ไร่ พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด (ชุมพร ยะลา นราธิวาส และจันทบุรี) จำนวน 66.10 ไร่ การระบาดลดลง 94.00 ไร่	- มอดเจาะลำต้น ควรตัดและเผาทิ้ง สำหรับส่วนของต้น ทุเรียนที่ไม่สามารถตัดทิ้งได้ - หมั่นสำรวจแปลงสม่ำเสมอ โดยเฉพาะในระยะแตกใบอ่อน ให้เขายก ตัวหนอนคืบจะทิ้งตัวลงที่พื้นดิน สามารถจับ ทำลายได้ หรือใช้กับดักแสง ไฟล่อตัวเต็มวัยในช่วงกลางคืน - หมั่นสำรวจแปลงเพาะปลูกอย่างสม่ำเสมอ โดยเฉพาะในช่วง ที่มีฝนตกชุก ตัดแต่งทรงพุ่มให้โปร่ง ไม่ให้รกทึบ และกำจัด วัชพืชในสวนเพื่อลดความชื้น หากพบการระบาดเพียง เล็กน้อย ควรตัดส่วนที่เป็นโรคนำออกไปทำลายนอกสวน - พ่นสารเคมีป้องกันกำจัดโรคแอนแทรคโนส เช่น คาร์เบนดาซิม อัตรา 10-20 กรัม หรืออโรโดอิน 20-30 กรัม โดยเลือกใช้สาร ชนิดใดชนิดหนึ่งผสมน้ำ 20 ลิตร - หมั่นตรวจตราผลทุเรียนในแปลงอย่างสม่ำเสมอ โดยเฉพาะ ในช่วงผลใกล้แก่ หากพบอาการผลเป็นจุดเน่า ควรทำการ ฉีดพ่นสารเคมี เช่น เมตาแลกซิล 25% WP หรือ เมตาแลก ซิลผสมแมนโคเซป หรือ ฟอสเอทธิล อะลูมิเนียม 80% WP ให้ทั่วทั้งต้น ประมาณ 1-2 ครั้ง
เงาะ	1. เพลี้ยแป้ง 2. โรคใบจุดสาหร่าย 3. หนอนคืบกินใบ 4. โรคราแป้ง 5. หนอนกินช่อดอก	พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด (ตาก จันทบุรี นครศรีธรรมราช และระยอง) จำนวน 229.00 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 6.00 ไร่ พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (จันทบุรี) จำนวน 224 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (จันทบุรี) จำนวน 158.75 ไร่ การระบาดลดลง 11.00 ไร่ พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (ตาก และจันทบุรี) จำนวน 108.00 ไร่ การระบาดลดลง 6.00 ไร่ พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (จันทบุรี) จำนวน 32 ไร่ การระบาดคงที่	- ตัดแต่งกิ่งเงาะ จากนั้นให้ใช้เศษผ้าชุบน้ำมันเครื่อง ผูกรอบ โคนต้น เพื่อป้องกันมดและเพลี้ยแป้ง - ตัดส่วนที่พบโรคใบจุดสาหร่ายเก็บไปเผาทำลาย และตัดแต่ง ทรงพุ่มให้โปร่ง แนะนำให้ใช้สารเคมีคอปเปอร์ออกซิคลอไรด์ - หมั่นสำรวจและสังเกตถ้าพบหนอนคืบกินใบ ให้เกษตรกร พ่นด้วยสารฆ่าแมลง คาร์บาริล อัตรา 60 กรัม/น้ำ 20 ลิตร - โรคราแป้ง ให้เก็บผลที่เป็นโรค ใบแห้ง กิ่งแห้งที่ร่วงหล่น นำไปเผาทำลายนอกแปลง ในแตกช่วงใบอ่อนและเริ่มติดผล
มังคุด	1. เพลี้ยไฟ 2. หนอนกินใบ 3. หนอนขอนใบ 4. โรคใบจุด 5. โรคใบจุดสาหร่าย	พื้นที่ระบาด 7 จังหวัด (จันทบุรี ตราด ชุมพร พังงา นครศรีธรรมราช นราธิวาส และยะลา) จำนวน 238.50 ไร่ การระบาดลดลง 2.00 ไร่ พื้นที่ระบาด 6 จังหวัด (จันทบุรี นครศรีธรรมราช ชุมพร ยะลา พังงา และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 605.50 ไร่ การระบาดลดลง 2.00 ไร่ พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด (จันทบุรี ชุมพร และระยอง) จำนวน 329.00 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด (จันทบุรี นครศรีธรรมราช พังงา และชุมพร) จำนวน 239.75 ไร่ การระบาดลดลง 5.00 ไร่ พื้นที่ระบาด 6 จังหวัด (จันทบุรี ชุมพร ตรัง พังงา นครศรีธรรมราช และนราธิวาส) จำนวน 517.00 ไร่ การระบาดลดลง 7.00 ไร่	- ช่วงฤดูแล้งขณะที่มังคุดอยู่ในระยะออกดอก ติดผลอ่อน การพ่นสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชควรพ่น 3 ครั้ง คือ ระยะก่อนดอกบาน 7 วัน ขณะดอกบาน และหลังบานแล้ว 7 วัน หากเป็นการระบาดนอกฤดูการออกดอกติดผล ควรพ่นสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืช เมื่อตรวจพบเพลี้ยไฟ เฉลี่ยเกิน 1 ตัวต่อยอด - เมื่อพบหนอนกัดกินใบอ่อนเข้าทำลายของยอด ให้พ่นด้วย สารฆ่าแมลงคาร์บาริล อัตรา 60 กรัม/น้ำ 20 ลิตร เมื่อพบ การระบาดในระยะแตกใบอ่อน ให้พ่น 2 ครั้ง ห่างกัน 10 วัน - พ่นสารเคมีป้องกันกำจัดโรคใบจุด ในช่วงที่มังคุดแตกใบอ่อน เช่น คอปเปอร์ออกซิคลอไรด์ 30-80 กรัม - เมื่อพบเริ่มมีอาการของโรค ตัดใบ หรือส่วนที่เป็นโรค นำไปทำลาย หรือฝังดินนอกแปลง ไม่ทิ้งไว้ในบริเวณแปลง หรือข้างแปลง ช่วงการตัดแต่งกิ่ง ดูแลการตัดแต่งกิ่งให้

ชนิดพืช	ศัตรูพืช	สถานการณ์	การดำเนินงาน
	6. โรคแอนแทรกโนส 7. โรคใบแห้งและขอบใบแห้ง	พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (ชุมพร และนครศรีธรรมราช) จำนวน 56.00 ไร่ <u>การระบาดคงที่</u> พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (จันทบุรี และชุมพร) จำนวน 19.00 ไร่ <u>การระบาดคงที่</u>	เหมาะสม ไม่ให้ต้นมีทรงพุ่มแน่นทึบ เพื่อให้มีแสงแดด แสงแดด และอากาศถ่ายเทได้ดี เป็นการลดความชื้น ทำให้สภาพแวดล้อมไม่เหมาะสมต่อการระบาดของโรค หากโรคยังคงระบาดพ่นด้วยสารป้องกันกำจัดโรคพืช - เมื่อเริ่มพบอาการของโรค ให้ใช้สารป้องกันกำจัดโรคพืช โดยเลือกใช้สารชนิดใดชนิดหนึ่งตามอัตราที่ฉลากระบุ - พ่นสารเคมีป้องกันกำจัดโรคแอนแทรกโนส เช่น คาร์เบนดาซิม อัตรา 10-20 กรัม หรือโอโปรไดโอน 20-30 กรัม โดยเลือกใช้สารชนิดใดชนิดหนึ่งผสมน้ำ 20 ลิตร - หลีกเลี่ยงการปลูกในพื้นที่โล่งแจ้งที่แสงแดดจัดเกินไป ตัดแต่งกิ่งและใบที่แน่นทึบออก เพื่อให้อากาศถ่ายเทได้สะดวก และในช่วงฤดูแล้ง ควรให้น้ำอย่างเพียงพอ
ลำไย	1. เพลี้ยแป้ง 2. โรคราดำ 3. โรคพุ่มไม้กวาด 4. หนอนคืบกินใบ 5. โรคโรก้ามะหยี่ 6. หนอนม้วนใบ 7. มวนลำไย	พื้นที่ระบาด 5 จังหวัด (เชียงใหม่ ตาก แพร่ จันทบุรี และสระแก้ว) จำนวน 407.00 ไร่ <u>การระบาดคงที่</u> พื้นที่ระบาด 5 จังหวัด (เชียงใหม่ พะเยา แพร่ จันทบุรี และสระแก้ว) จำนวน 522.00 ไร่ <u>การระบาดคงที่</u> พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (จันทบุรี และสระแก้ว) จำนวน 365.25 ไร่ <u>การระบาดคงที่</u> พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (จันทบุรี) จำนวน 28.00 ไร่ <u>การระบาดคงที่</u> พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (จันทบุรี) จำนวน 31.25 ไร่ <u>การระบาดคงที่</u> พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (จันทบุรี และเชียงใหม่) จำนวน 45.25 ไร่ <u>การระบาดคงที่</u> พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (เชียงใหม่ และจันทบุรี) จำนวน 9.50 ไร่ <u>การระบาดคงที่</u>	- หากพบว่า เพลี้ยแป้งเริ่มระบาดในสวนลำไย ควรพ่นด้วยสารเคมีป้องกันกำจัด ได้แก่ มาลาไทยอน อัตรา 30 มล./น้ำ 20 ลิตร หรือไพรีทรอยด์ พ่นให้ทั่ว 2-3 ครั้ง ห่างกัน 10 วัน - พ่นสารเคมี เช่น คาร์บาริล 85% WP อัตรา 40 กรัม/น้ำ 20 ลิตร อาจพ่นควบคู่กับสารป้องกันกำจัดเชื้อรา ได้แก่ คอปเปอร์ออกซิคลอไรด์ อัตรา 40-50 กรัม หรือเบนตโซฟลูทรีน อัตรา 40-50 กรัม - หมั่นสำรวจแปลงปลูกพืช หากพบกิ่งที่เป็นโรคพุ่มไม้กวาด ให้ตัดกิ่งที่เป็นโรคนำมาเผาทำลายนอกแปลง - เขย่ากิ่งให้หนอนร่วงหล่นแล้วเก็บรวบรวมไปทำลายหรือนำไปเป็นอาหารสัตว์เลี้ยง และเก็บรวบรวมดักแต่ไปทำลาย หากระบาดมาก ควรพ่นด้วยสารเคมีป้องกันกำจัด เช่น คาร์บาริล อัตรา 45-60 กรัม หรือแลมปด้าไซฮาโลทริน อัตรา 12 มล. เลือกใช้ชนิดใดชนิดหนึ่งผสมน้ำ 20 ลิตร - หมั่นสำรวจแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอ หากพบมีการระบาดของหีตดแต่งกิ่ง และยอดที่ถูกโรทำลายนำไปเผาทิ้งนอกแปลงปลูก - หมั่นตรวจ ถ้าพบให้เก็บทำลาย หากระบาดรุนแรงมาก ควรฉีดพ่นด้วยยาโมโนโครโทพอส ในอัตรา 20 ซีซี./น้ำ 20 ลิตร หรือพ่นด้วยไพรีทรอยด์อัตรา 10 ซีซี./น้ำ 20 ลิตร - ตัดส่วนที่ถูกทำลายที่มีตัวหนอนแล้วเผาไฟเสียและจับตัวแก่ที่มาเล่นไฟกลางคืนไปทำลาย - จับตัวเต็มวัย ตัวอ่อน และไข่ไปทำลาย หากพบระบาดมาก ใช้ยาฆ่าแมลงพวก โมโนโครโทพอส ฉีดพ่นในอัตรา 20 ซีซี./น้ำ 20 ลิตร หรือยาฆ่าแมลงคาร์บาริล อัตรา 45 กรัม/น้ำ 20 ลิตร

6. สถานการณ์โรคระบาดสัตว์

โรคพิษสุนัขบ้า สถานการณ์โรคพิษสุนัขบ้า ข้อมูลวันที่ 11 - 13 กันยายน 2569

ปัจจุบันมีทั้งหมด 14 จังหวัด 33 จุด ได้แก่ จังหวัดเชียงราย ระยอง ฉะเชิงเทรา ศรีสะเกษ สุรินทร์ ชลบุรี นครราชสีมา กาฬสินธุ์ สระแก้ว อุบลราชธานี นครพนม มุกดาหาร บุรีรัมย์ และอุดรธานี ซึ่งขณะนี้กรมปศุสัตว์ยังได้เร่งรัด ควบคุมโรคทุกจุดเกิดโรคโดยฉีดวัคซีนรอบจุดเกิดโรค (ring vaccination) ร่วมในการเฝ้าระวังป้องกันและควบคุมโรคได้ ทั้งนี้ พบจุดเกิดโรคพิษสุนัขบ้าจำนวน 3 ตัว ในพื้นที่จังหวัดนครพนม และนครราชสีมา

พื้นที่เฝ้าระวังการเกิดโรค 182 จุด ประกอบด้วย กรุงเทพมหานคร นนทบุรี ปทุมธานี จันทบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ตราด นครนายก ระยอง สระแก้ว ชัยภูมิ นครราชสีมา บุรีรัมย์ ยโสธร ศรีสะเกษ สุรินทร์ อำนาจเจริญ อุบลราชธานี เลย กาฬสินธุ์ ขอนแก่น นครพนม มหาสารคาม มุกดาหาร ร้อยเอ็ด สกลนคร หนองคาย อุดรธานี ตาก นครศรีธรรมราช ระนอง และสงขลา